

VALSTYBINĖ
MOKESČIŲ
INSPEKCIJA

VMI ADMINISTRUOJAMŲ NACIONALINIO BIUDŽETO PAJAMŲ SURINKIMO APŽVALGA

2023 m. I ketv.

Parengė:
Donata Vosyliūtė
Vytautas Mickus
Aušrelė Grotuzaitė
Nijolė Šlekienė

Turinys

1. VMI VALSTYBĖS BIUDŽETO PAJAMŲ PLANO VYKDYMAS IR PRIEŽASTYS	3
2. SVARBIAUSIŲ VMI ADMINISTRUOJAMŲ VALSTYBĖS BIUDŽETO MOKESČIŲ IR KITŲ PAJAMŲ SURINKIMO UŽDUOČIŲ VYKDYMAS IR PRIEŽASTYS	4
2.1. Pridėtinės vertės mokesčio surinkimas į valstybės biudžetą	4
2.1.1. Pridėtinės vertės mokesčio pajamos	4
2.1.2. PVM deklaracijų duomenys	5
2.2. Akcizų surinkimas į valstybės biudžetą	8
2.2.1. VMI administruojamų akcizų pajamos	8
2.2.2. Akcizų pajamos į valstybės biudžetą pagal mokesčio objektą	9
2.3. Pelno mokesčio surinkimas į valstybės biudžetą	11
2.3.1. Pelno mokesčio pajamos	11
2.3.2. Avansinio pelno mokesčio deklaracijų duomenys	11
2.4. Gyventojų pajamų mokesčio surinkimas	12
2.4.1. Gyventojų pajamų mokesčio pajamos	13
2.4.2. Nedarbo, užimtumo ir vidutinio darbo užmokesčio dinamika bei tendencijos...	13
2.4.3. GPM struktūra pagal ekonomines veiklas	14
2.5. Kitų į valstybės biudžetą pervedamų mokesčių surinkimas	15
2.6. Kitų į valstybės biudžetą pervedamų pajamų surinkimas	15
2.7. Pajamų iš sandorių su turtu surinkimas	15
3. SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ PLANŲ VYKDYMAS	15
3.1. Savivaldybių biudžetų pajamų surinkimo planų vykdymas	15
3.2. Gyventojų pajamų mokesčio paskirstymas į savivaldybių biudžetus	16
3.3. Turto mokesčių surinkimas	17
3.4. Kiti mokesčiai ir nemokestinės pajamos	17
3.5. Dėl suteiktų mokesčių lengvatų netektos pajamos	17

1. VMI VALSTYBĖS BIUDŽETO PAJAMŲ PLANO VYKDYMAS IR PRIEŽASTYS

2023 m. I ketv. Valstybinė mokesčių inspekcija (toliau – VMI) į valstybės biudžetą pervedė 2 942 975 tūkst. eurų pajamų, planas įvykdytas 130,7 proc., pajamų gauta 691 797 tūkst. eurų daugiau nei buvo planuota.

2023 m. I ketv. VMI administruojamų valstybės biudžeto pajamų plano vykdymas

Eil. Nr.	Įmokų pavadinimas	2022 m. I ketv. faktas	2023 m. I ketv. planas	2023 m. I ketv. faktas	2023 m. I ketv. ir 2022 m. I ketv. fakto palyginimas		2023 m. I ketv. fakto palyginimas su planu	
					±	%	±	%
	MOKESČIAI (1+2+...+10)	2 665 414	2 193 760	2 896 099	230 685	108,7%	702 339	132,0%
1	Gyventojų pajamų mokestis	530 591	439 558	544 120	13 529	102,5%	104 562	123,8%
2	Pelno mokestis	275 408	150 753	293 810	18 402	106,7%	143 057	194,9%
3	VMI administruojamas PVM	1 426 008	1 164 867	1 590 843	164 835	111,6%	425 976	136,6%
4	Atskaitymai nuo pajamų pagal LR miškų įstatymą	8 883	6 231	12 130	3 247	136,6%	5 899	194,7%
5	VMI administruojami akcizai	381 959	379 070	388 957	6 998	101,8%	9 887	102,6%
6	Nekilnojamojo turto mokestis	2 557		2 250	- 307	88,0%	2 250	
7	Loterijų ir azartinių lošimų mokestis	8 218	16 016	16 179	7 961	196,9%	163	101,0%
8	Transporto priemonių mokesčiai	12 687	12 987	14 481	1 794	114,1%	1 494	111,5%
9	Mokestis už aplinkos teršimą	19 103	24 278	33 329	14 226	174,5%	9 051	137,3%
10	Kiti mokesčiai							
	KITOS PAJAMOS (11+13+14+15+...+20)	87 074	44 691	36 908	- 50 166	42,4%	- 7 783	82,6%
11	Palūkanos už paskolas	300		- 18	- 318	-6,0%	- 18	
12	Dividendai, valstybės įmonių pelno įmokos	- 15		129	144		129	
13	Mokestis už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise	1		47	46		47	
14	Mokestis už valstybinių gamtos išteklius	5 301	5 605	6 800	1 499	128,3%	1 195	121,3%
15	Angliavandenilių išteklių mokestis	576	284	606	30	105,2%	322	213,4%
16	Rinkliavos	13 670	13 939	13 747	77	100,6%	- 192	98,6%
17	Žyminis mokestis	2 526	2 483	3 093	567	122,4%	610	124,6%
18	Kitos pajamos (Eismo ribojimo, kelių naudotojų, pramoninės nuosavybės objektų registravimo mokesčiai, tabako bendrovių gaunamos lėšos)	15 259	2 143	17 114	1 855	112,2%	14 971	798,6%
19	Pajamos iš baudų ir konfiskacijos	31 386	20 237	22 592	- 8 794	72,0%	2 355	111,6%
20	Kitos neišvardytos pajamos	18 070		- 27 202	- 45 272	-150,5%	- 27 202	
	PAJAMOS IŠ SANDORIŲ SU TURTU (21+23+23)	15 313	12 727	9 968	- 5 345	65,1%	- 2 759	78,3%
21	Žemės ir žemės gelmių išteklių realizavimo pajamos	14 416	10 681	8 378	- 6 038	58,1%	- 2 303	78,4%
22	Kito ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	667	1 821	1 553	886	232,8%	- 268	85,3%
23	Kitos gautinos sumos (ŽŪM ir Ūkio ministerijos adminstr. pajamos)	230	225	37	- 193	16,1%	- 188	16,4%
24	VMI administruojamos VB pajamos iš viso (1+2+3+4+5+6+...+23)	2 767 801	2 251 178	2 942 975	175 174	106,3%	691 797	130,7%

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus suvestinės apyskaitos Formos 1–VP duomenys

Mokestinių pajamų per 2023 m. I ketv. gauta 2 896 099 tūkst. eurų, t. y. 702 339 tūkst. eurų arba 32,0 proc. daugiau nei planuota. Bendras pagrindinių VMI administruojamų mokesčių, kurių dalis bendroje pajamų struktūroje sudarė 95,7 proc., t. y. gyventojų pajamų mokesčio, pelno mokesčio, pridėtinės vertės mokesčio bei akcizų, pajamų surinkimo planas įvykdytas 130,0 proc. (pajamų gauta 683 482 tūkst. eurų daugiau).

Kitų pajamų surinkta 36 908 tūkst. eurų, gauta 7 783 tūkst. eurų (17,4 proc.) mažiau nei planuota. Tai lėmė 2022 m. mokesčių mokėtojų sumokėtos įmokos, kurios dėl nesančių prievolių tais metais buvo apskaitytos kaip kitos neišvardytos pajamos, sudengimas su 2023 m. I ketv. deklaruotomis mokesčių prievolėmis.

Pajamų iš sandorių su turtu gauta 9 968 tūkst. eurų, tai 2 759 tūkst. eurų (21,7 proc.) mažiau nei planuota. Mažesni pajamų surinkimą lėmė 2023 m. I ketv. gautos mažesnės nei planuota žemės ir žemės gelmių išteklių realizavimo pajamos, mažiau nei planuota taip pat gauta kito ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamų ir kitų gautinų sumų.

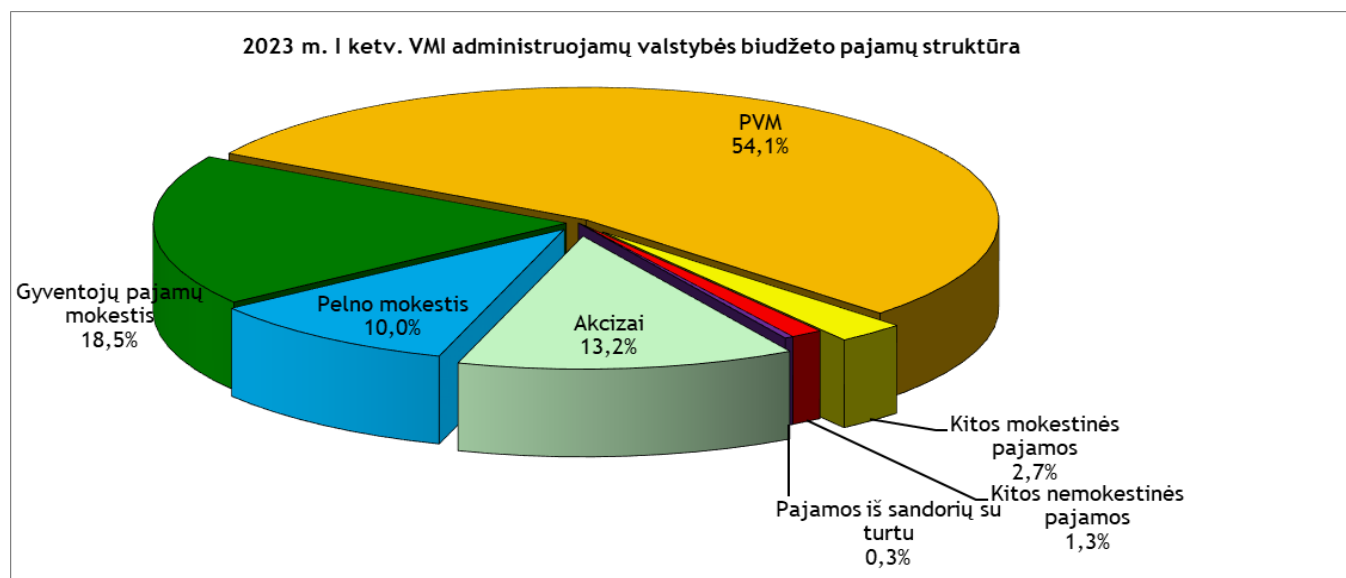
2023 m. I ketv. pagrindinių mokesčių valstybės biudžeto surinkimo planų vykdymas:

– **gyventojų pajamų mokesčio** (toliau – GPM) į valstybės biudžetą gauta 104 562 tūkst. eurų (23,8 proc.) daugiau nei buvo planuota ir 13 529 tūkst. eurų (2,6 proc.) daugiau nei 2022 m. I ketv. 2023 m. GPM dalis, paskirstoma į valstybės biudžetą, sumažėjo 2,8 procentinio punkto nuo visų į nacionalinį biudžetą surenkamų šio mokesčio pajamų (2022 m. ši dalis sudarė 51,93 proc.);

– **pelno mokesčio** (toliau – PM) gauta 143 057 tūkst. eurų (94,9 proc.) daugiau nei planuota ir 18 402 tūkst. eurų arba 6,7 proc. daugiau nei 2022 m. I ketv.;

– **pridėtinės vertės mokesčio** (toliau – PVM) gauta 425 976 tūkst. eurų (36,6 proc.) daugiau nei planuota. Palyginti su 2022 m. I ketv. duomenimis, 2023 m. I ketv. PVM pajamos didesnės 164 835 tūkst. eurų arba 11,6 proc.;

– **akcizų** gauta 9 887 tūkst. eurų arba 2,6 proc. daugiau nei planuota ir 6 998 tūkst. eurų (1,8 proc.) daugiau nei 2022 m. I ketv. Akcizų už etilo alkoholį ir alkoholinius gėrimus 2023 m. I ketv. gauta 7 409 tūkst. eurų arba 7,3 proc. daugiau, tačiau akcizų už apdoroto tabako gaminius ir akcizų už energetinius produktus gauta, atitinkamai, 2 221 tūkst. eurų (3,4 proc.) ir 5 682 tūkst. eurų (2,7 proc.) mažiau. Daugiau – 108 tūkst. eurų arba 21,5 proc. – taip pat gauta akcizų už elektros energiją, kurių pajamų dalis nesiekia 1 proc. visoje akcizų pajamų struktūroje.

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus suvestinės apyskaitos Formos 1–VP duomenys

2. SVARBIAUSIŲ VMI ADMINISTRUOJAMŲ VALSTYBĖS BIUDŽETO MOKESČIŲ IR KITŲ PAJAMŲ SURINKIMO UŽDUOČIŲ VYKDYMAS IR PRIEŽASTYS

2.1. Pridėtinės vertės mokesčio surinkimas į valstybės biudžetą

2.1.1. Pridėtinės vertės mokesčio pajamos

PVM pajamų 2020–2023 m. laikotarpių rodikliai ir 2023 m. plano vykdymas

tūkst. eurų

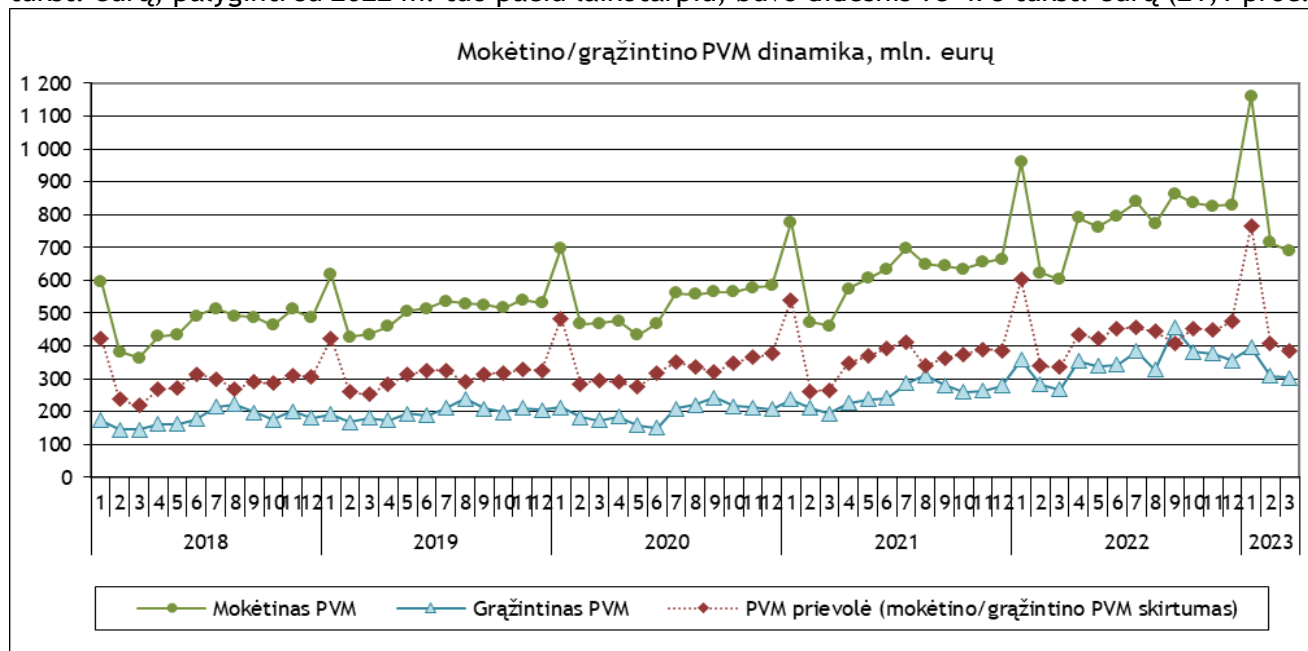
Laikotarpis	2020 m. faktas	2021 m. faktas	2022 m. faktas	2023 m. planas	2023 m. faktas	2023 m. ir 2022 m. fakto palyginimas		2023 m. fakto ir plano palyginimas	
						±	%	±	%
I ketvirtis	972 965	1 072 977	1 426 008	1 164 867	1 590 843	164 835	11,6%	425 976	36,6%

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetą suvestinės apyskaitos Formos 1–VP duomenys

Per 2023 m. I ketv. bendras deklaruotas PVM (visų PVM mokėtojų deklaruoto mokėtino į biudžetą ir grąžintino iš biudžeto PVM skirtumas), palyginti su 2022 m. I ketv., padidėjo 280 547 tūkst. eurų arba 22,0 proc., deklaruotas mokėtinas PVM augo 381 571 tūkst. eurų (17,5 proc.), o deklaruotas grąžintinas PVM – 101 023 tūkst. eurų (11,1 proc.). Faktinės PVM pajamos (įvertinus sumokėtą ir grąžintą/įskaitytą PVM) 2023 m. I ketv. buvo 164 835 tūkst. eurų arba 11,6 proc. didesnės nei 2022 m. I ketv.; per 2023 m. I ketv. mokesčių mokėtojams grąžinta 496 021 tūkst. eurų PVM, t. y., 101 399 tūkst. eurų arba 28,6 proc. daugiau nei per 2022 m. I ketv.

Lyginamuoju laikotarpiu išaugo mokesstinės nepriemokos perėmimo atvejų, kai vieno mokesčių mokėtojo turima permoka pagal jo sutikimą dengiamos kito mokesčių mokėtojo mokesčių prievolės – per 2023 m. I ketv. iš viso priimta sprendimų dėl 145 996 tūkst. eurų PVM nepriemokos perėmimo, tai 21 160 tūkst. eurų arba 16,9 proc. daugiau nei 2022 m. I ketv.

Negrąžintas/neįskaitytas PVM skirtumo likutis 2023 m. balandžio mėn. pradžioje sudarė 536 697 tūkst. eurų, palyginti su 2022 m. tuo pačiu laikotarpiu, buvo didesnis 93 478 tūkst. eurų (21,1 proc.).

Duomenys iš VMI duomenų saugyklos

2.1.2. PVM deklaracijų duomenys

Pagrindiniai 2023 metų pateiktų PVM deklaracijų rodikliai bei jų pokytis, lyginant su 2022 metais

tūkst. eurų

Veiklos pavadinimas	2023 m. per laikotarpį nuo metų pradžios				Pokytis, gautas 2023 m. duomenis palyginus su 2022 m. duomenimis, procentais (+/-)			
	pardavimai iš viso	iš jų tiekimai 0 proc. tarifu	iš jų pardavimai vidaus rinkoje	pirkimai iš viso	pardavimų iš viso	iš jų tiekimų 0 proc. tarifu	iš jų pardavimų vidaus rinkoje	pirkimų iš viso
A Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	2 011 601	143 462	1 868 139	1 427 521	25,4%	12,3%	26,5%	27,9%
B Kasyba ir karjerų eksploatavimas	49 036	12 381	36 655	35 144	22,2%	40,2%	17,1%	-4,7%
C Apdirbamoji gamyba	9 100 123	5 227 966	3 872 157	7 196 746	5,4%	1,9%	10,6%	2,9%
D Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	2 886 366	536 234	2 350 132	2 647 261	42,5%	-0,4%	58,1%	25,5%

E	Vandens tiekimas nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	254 633	50 399	204 234	233 441	4,4%	1,5%	5,2%	8,8%
F	Statyba	2 385 010	270 925	2 114 085	1 589 200	21,5%	14,6%	22,5%	5,8%
G	Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	15 923 400	5 068 667	10 854 733	12 465 107	8,9%	8,9%	8,8%	9,8%
H	Transportas ir saugojimas	5 241 045	3 415 239	1 825 806	2 975 411	24,2%	21,0%	30,8%	40,5%
I	Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla	465 501	15 282	450 219	287 054	28,4%	105,5%	26,8%	21,8%
J	Informacija ir ryšiai	1 502 855	743 716	759 139	1 185 377	11,3%	10,8%	11,7%	32,9%
K	Finansinė ir draudimo veikla	1 994 092	112 545	1 881 548	706 794	41,9%	18,9%	43,6%	27,0%
L	Nekilnojamojo turto operacijos	852 170	28 134	824 036	647 349	-12,7%	-2,5%	-13,0%	-13,9%
M	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	1 590 579	382 582	1 207 998	668 937	29,0%	17,7%	33,0%	1,9%
N	Administracinė ir aptarnavimo veikla	1 040 070	382 398	657 672	612 280	39,4%	53,5%	32,3%	42,7%
O	Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	36 576	3 233	33 342	144 318	-3,5%	53,2%	-6,8%	8,1%
P	Švietimas	99 927	10 993	88 934	58 385	4,4%	30,1%	1,9%	37,7%
Q	Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	461 006	4 300	456 706	101 073	11,7%	10,8%	11,7%	20,3%
R	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	108 012	5 867	102 146	69 884	48,8%	39,0%	49,4%	45,3%
S	Kita aptarnavimo veikla	76 545	9 599	66 946	43 414	16,7%	11,7%	17,5%	2,4%
T	Namų ūkių, samdančių darbininkus, veikla; namų ūkių veikla, susijusi su savoms reikmėms tenkinti skirtų nediferencijuojamų gaminių gamyba ir paslaugų teikimu	66	62	4	6	-83,3%	-84,3%	112,4%	239,2%
X	Nenustatyta ekonominė veikla	10 890	1 292	9 598	5 039	-64,3%	-81,2%	-59,4%	74,3%
Iš viso		46 089 505	16 425 277	29 664 228	33 099 740	14,8%	9,6%	17,9%	12,9%

Duomenys iš VMI duomenų saugyklos

Pirkimų vertė pateikiama sąlyginė, išskaičiuota pagal deklaruotą įsigytų prekių bei paslaugų pirkimo PVM, pritaikius standartinį PVM tarifą

Didžiausia pardavimų vertė (įskaitant standartiniu bei lengvatinais PVM tarifais apmokestinamus tiekimus, PVM neapmokestinamus tiekimus, 0 proc. PVM tarifu apmokestinamus tiekimus bei deklaruotą tiekimų maržą) per 2023 m. I ketv. deklaruota prekybos bei apdirbamosios gamybos sektoriuose – atitinkamai 34,5 proc. ir 19,7 proc. visos PVM mokėtojų deklaruotos pardavimų vertės. Apdirbamosios gamybos įmonių 0 proc. PVM tarifu apmokestinamų tiekimų vertė bendruose šakos pardavimuose sudarė 57,4 proc., didmeninės ir mažmeninės prekybos sektoriuje – 31,8 proc.; apdirbamosios gamybos ir prekybos sektoriuose veiklą vykdančių PVM mokėtojų 0 proc. PVM tarifu apmokestinamų tiekimų dalis bendruose 2023 m. I ketv. 0 proc. PVM tarifu apmokestinamuose tiekimuose sudarė 62,7 proc. Pagal deklaruotą pirkimo PVM didmeninės ir mažmeninės prekybos sektoriaus išskaičiuota pirkimų vertė sudarė 37,7 proc. visos 2023 m. I ketv. pirkimų vertės, atitinkamas apdirbamosios gamybos sektoriaus rodiklis – 21,7 proc.

Apdirbamosios gamybos sektoriuje deklaruota bendrų pardavimų vertė padidėjo 465 913 tūkst. eurų (5,4 proc.): tiekimai, apmokestinami 0 proc. PVM tarifu, augo 96 022 tūkst. eurų (1,9 proc.), o pardavimai vidaus rinkoje – 369 880 tūkst. eurų (10,6 proc.). Žymiausios įtakos turėjo AB „Orlen Lietuva“ rodikliai – šios įmonės rodiklių augimas sektoriaus bendrų pardavimų apimčių augime sudarė 38,7 proc.: tiekimų, apmokestinamų 0 proc. PVM tarifu, bei pardavimų vidaus rinkoje apimčių augime atitinkamai sudarė 83,7 proc. bei 27,0 proc.

Prekybos sektoriuje pardavimų apimtys augo 1 295 220 tūkst. eurų arba 8,9 proc. – iš jų tiekimai, apmokestinami 0 proc. PVM tarifu, padidėjo 414 582 tūkst. eurų (8,9 proc.), pardavimai vidaus rinkoje – 880 639 tūkst. eurų (8,8 proc.).

Tarp kitų ekonominių veiklų itin išaugusiomis pardavimų apimtimis išsiskyrė elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo sektorius – apimtys augo 861 240 tūkst. eurų arba 42,5 proc., iš jų tiekimai, apmokestinami 0 proc. PVM tarifu, sumažėjo 2 212 tūkst. eurų (0,4 proc.), pardavimai vidaus rinkoje augo 863 452 tūkst. eurų (58,1 proc.). Valstybės duomenų agentūros duomenimis,

laikotarpį 2022 m. gruodžio mėn. - 2023 m. vasario mėn. lyginant su laikotarpiu 2021 m. gruodžio mėn. - 2022 m. vasario mėn., šiame sektoriuje gamintojų parduotos produkcijos kainos visoje rinkoje vidutiniškai padidėjo 56,8 proc.

Pardavimų vertės sumažėjimu išsiskyrė nekilnojamojo turto operacijų veiklos sektorius – bendra pardavimų vertė ataskaitiniais metais mažesnė 123 522 tūkst. eurų (12,7 proc.), iš jų tiekimai, apmokestinami 0 proc. PVM tarifu, sumažėjo 709 tūkst. eurų (2,5 proc.), pardavimai vidaus rinkoje – 122 813 tūkst. eurų (12,0 proc.).

Deklaruoto mokėtino/grąžintino PVM duomenys pagal ekonominės veiklos rūšis

tūkst. eurų

Veiklos pavadinimas	2022 m. I ketv. deklaratuotas mokėtinas PVM	2023 m. I ketv. deklaratuotas mokėtinas PVM	Palyginimas		2022 m. I ketv. deklaratuotas grąžintinas PVM	2023 m. I ketv. deklaratuotas grąžintinas PVM	Palyginimas	
			+/-	%			+/-	%
A Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	129 869	160 494	30 625	123,6%	41 225	46 959	5 734	113,9%
B Kasyba ir karjerų eksploatavimas	2 106	2 538	431	120,5%	2 201	1 593	-608	72,4%
C Apdirbamoji gamyba	323 859	394 390	70 530	121,8%	245 118	254 004	8 887	103,6%
D Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	140 562	258 051	117 489	183,6%	31 979	23 082	-8 897	72,2%
E Vandens tiekimas nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	13 544	15 554	2 010	114,8%	5 993	6 144	151	102,5%
F Statyba	86 082	114 289	28 207	132,8%	99 107	89 737	-9 370	90,5%
G Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	928 953	974 504	45 551	104,9%	232 609	264 068	31 459	113,5%
H Transportas ir saugojimas	109 795	169 119	59 324	154,0%	121 970	168 220	46 250	137,9%
I Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla	10 702	12 179	1 476	113,8%	7 438	8 740	1 303	117,5%
J Informacija ir ryšiai	76 156	89 923	13 767	118,1%	18 902	59 834	40 932	316,6%
K Finansinė ir draudimo veikla	43 769	32 845	-10 924	75,0%	2 769	6 758	3 990	244,1%
L Nekilnojamojo turto operacijos	118 677	101 059	-17 618	85,2%	48 576	28 627	-19 949	58,9%
M Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	92 148	111 912	19 764	121,4%	27 298	23 412	-3 886	85,8%
N Administracinė ir aptarnavimo veikla	56 625	73 351	16 726	129,5%	17 710	22 591	4 881	127,6%
O Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	27 465	23 747	-3 718	86,5%	100	8	-91	8,5%
P Švietimas	6 243	8 048	1 804	128,9%	470	669	199	142,4%
Q Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	4 504	5 606	1 102	124,5%	447	483	36	108,1%
R Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	5 928	9 243	3 316	155,9%	1 643	1 999	356	121,7%
S Kita aptarnavimo veikla	6 706	7 847	1 140	117,0%	1 067	691	-376	64,8%
T Namų ūkių, samdančių darbininkus, veikla; namų ūkių veikla, susijusi su savoms reikmėms tenkinti skirtų nediferencijuojamų gaminių gamyba ir paslaugų teikimu	0	1	0	191,9%	0	1	1	457,7%
X Nenustatyta ekonominė veikla	643	1 211	568	188,2%	95	117	22	123,1%
Iš viso	2 184 339	2 565 909	381 571	117,5%	906 716	1 007 739	101 023	111,1%

Duomenys iš VMI duomenų saugyklos

Per 2023 m. I ketv. 38,0 proc. visos mokėtino PVM sumos deklaravo didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto veiklą vykdančios PVM mokėtojai, 15,4 proc. bendro mokėtino PVM apskaičiuota apdirbamosios gamybos sektoriuje, 10,1 proc. – elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo, 6,6 proc. – transporto ir saugojimo ekonominės veiklos sektoriuose, t. y. bendroje sumoje 70,1 proc. viso 2023 m. I ketv. deklaruto mokėtino PVM; palyginti su 2022 m. I ketv., šiems sektoriams tenkanti dalis padidėjo 1,2 proc. punkto. Minėtuose ekonominės veiklos sektoriuose deklaruota bendra mokėtina PVM suma lyginamuoju laikotarpiu išaugo 292 894

tūkst. eurų arba 19,5 proc. – sparčiausiai (83,6 proc.) rodiklis augo elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo sektoriuje.

Tarp ekonominės veiklos sektorių deklaruoto mokėtino PVM sumažėjimu, 2023 m. I ketv. duomenis lyginant su 2022 m. I ketv. duomenimis, išsiskyrė nekilnojamojo turto operacijų (mokėtinas PVM sumažėjo 1 7618 tūkst. eurų arba 14,8 proc.) bei finansinės ir draudimo veiklos (mokėtinas PVM sumažėjo 10 924 tūkst. eurų arba 25,0 proc.) sektoriai, šiuose 2 ekonominės veiklos sektoriuose deklaruotas mokėtinas PVM sumažėjo 28 542 tūkst. eurų (17,6 proc.).

2.2. Akcizų surinkimas į valstybės biudžetą

- 2023 m. I ketv. į valstybės biudžetą VMI surinko 388 957 tūkst. eurų akcizų, planas įvykdytas 102,6 proc., gauta 9 887 tūkst. eurų daugiau nei buvo planuota.
- Palyginti su 2022 m. I ketv., 2023 m. I ketv. VMI į valstybės biudžetą akcizų pervedė 6 998 tūkst. eurų (1,8 proc.) daugiau.
- 2023 m. sausio 1 d. įsigaliojo padidinti akcizų tarifai alui, vynui, kitiems fermentuotiems gėrimams ir tarpiniams produktams, etilo alkoholiui. Taip pat įsigaliojo padidinti akcizų tarifai cigaretėms, cigarams, cigarilėms, rūkomajam tabakui, kaitinamojo tabako produktams, neapdorotam tabakui, elektroninių cigarečių skysčiui.

Nuo 2023 m. sausio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo (toliau – AĮ) pakeitimas, pagal kurį buvo padidinti akcizų tarifai alui, vynui, kitiems fermentuotiems gėrimams ir tarpiniams produktams, etilo alkoholiui, cigaretėms, cigarams, cigarilėms, rūkomajam tabakui, kaitinamojo tabako produktams, neapdorotam tabakui, elektroninių cigarečių skysčiui:

- **Alui** nustatytas 8,60 (buvo 7,82 euro) euro už 1 procentą faktinės tūrinės alkoholio koncentracijos procentais akcizų tarifas, kuris nustatomas už produkto hektolitrą;
- **Vynui ir kitiems fermentuotiems gėrimams**, kurių faktinė tūrinė etilo alkoholio koncentracija (kitų fermentuotų gėrimų atveju – gauta tik fermentuojant) procentais yra ne didesnė kaip 8,5 procento, nurodytiems AĮ 24 straipsnio 1 dalyje, nustatytas 93 eurai (buvo 78 eurai) už produkto hektolitrą;
- **Vynui ir kitiems fermentuotiems gėrimams**, nenurodytiems AĮ 24 straipsnio 1 dalyje (AĮ 24 straipsnio 2 dalis) nustatytas 199 euras (buvo 181 euras) už produkto hektolitrą;
- **Tarpiniams produktams**, kurių faktinė tūrinė alkoholio koncentracija procentais yra ne didesnė kaip 15 procentų, nustatyta 216 eurų (buvo 200 eurų) už produkto hektolitrą;
- **Tarpiniams produktams**, kurių faktinė tūrinė alkoholio koncentracija procentais yra didesnė kaip 15 procentų, nustatyta 308 eurų (buvo 285 eurų) už produkto hektolitrą;
- **Etilo alkoholiui** nustatytas 2 310 euro (buvo 2 163 euro) už gryno etilo alkoholio hektolitrą;
- **cigaretėms** taikomam specifiniam elementui – iki 79,6 eurų (buvo 74,3 eurų);
- **cigaretėms** nustatytas kombinuotasis akcizų tarifas turi būti ne mažesnis kaip 130 eurų (buvo 122,5 eurų) už 1000 cigarečių;
- **cigarams ir cigarilėms** iki 79 eurų (buvo 66 eurų) už kilogramą produkto;
- **rūkomajam tabakui** iki 104,6 eurų (buvo 97 eurų) už kilogramą produkto;
- **kaitinamojo tabako produktams** nustatytas 60,2 eurų už 1000 vienetų kaitinamojo tabako produktų (buvo 45,6 eurų);
- **elektroninių cigarečių skysčiui** iki 0,19 euro (buvo 0,15 euro) už mililitrą skysčio;
- **neapdorota tabakui** iki 104,6 eurų (buvo 97 eurų) už kilogramą neapdoroto tabako.

2.2.1. VMI administruojamų akcizų pajamos

VMI administruojamų akcizų pajamų 2020–2023 m. rodikliai ir 2023 m. plano vykdymas

Laikotarpis	2020 m. faktas	2021 m. faktas	2022 m. faktas	2023 m. planas	2023 m. faktas	2023 m. ir 2022 m. fakto palyginimas		2023 m. fakto ir plano palyginimas	
						±	%	±	%
I ketvirtis	360 925	337 040	381 959	379 070	388 957	6 998	101,83%	9 887	102,61%

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetų suvestinės apyskaitos Formos 1–VP duomenys

2023 m. I ketv. didžiausią dalį (52,1 proc.) į valstybės biudžetą surinktų VMI administruojamų akcizų sudarė akcizas už energinius produktus. Palyginti su 2022 m. I ketv., akcizo už energinius produktus dalis pajamų struktūroje sumažėjo 2,4 proc. punkto, akcizo už etilo alkoholį ir alkoholinius gėrimus dalis (28,0 proc.) padidėjo 1,4 proc. punkto, akcizo už apdorotus tabako gaminius dalis (16,0 proc.) sumažėjo 0,9 proc. punkto, o akcizo už elektros energiją dalis (0,2 proc.) padidėjo 0,1 proc. punkto. Akcizo už kaitinamojo tabako produktus dalis pajamų struktūroje (3,6 proc.) padidėjo 1,8 proc. punkto, o akcizo už elektroninių cigarečių skystį dalis (0,1 proc.) nepakito.

VMI administruojamų akcizų pajamos pagal akcizais apmokestinamų prekių grupes

Įmokų pavadinimas	2022 m. I ketv. faktas	2023 m. I ketv. faktas	2023 m. ir 2022 m. fakto palyginimas		Dalis bendrose įplaukose, %
			±	%	
IŠ VISO AKCIZŲ	381 959	388 957	6 998	101,8%	100,0%
už etilo alkoholį ir alkoholinius gėrimus iš viso:	101 362	108 771	7 409	107,3%	28,0%
už vyną ir kitus fermentuotus gėrimus, tarpinius produktus	14 518	14 525	7	100,1%	3,7%
už etilo alkoholį	67 842	73 027	5 186	107,6%	18,8%
už alų	19 002	21 218	2 216	111,7%	5,5%
už apdorotą tabaką iš viso:	64 644	62 423	- 2 221	96,6%	16,0%
už cigaretes	61 127	58 615	- 2 511	95,9%	15,1%
už cigarus ir cigariles, rūkomąjį tabaką	3 517	3 807	290	108,2%	1,0%
už neapdorotą tabaką iš viso:	0	0			0,0%
už kaitinamojo tabako produktus iš viso:	7 017	13 960	6 943	198,9%	3,6%
už elektroninių cigarečių skystį iš viso:	97	539	442		0,1%
už energinius produktus iš viso:	208 336	202 654	- 5 682	97,3%	52,1%
už variklių benzina, jo pakaitalus ir priedus	38 217	40 040	1 823	104,8%	10,3%
už gazolius, jų pakaitalus ir priedus	160 096	152 474	- 7 622	95,2%	39,2%
už gazolius, skirtus naudoti žemės ūkio veikloje, įskaitant žuvininkystėje	2 648	2 516	- 132	95,0%	0,6%
už suskystintas (suslėgtas) dujas, skirtas automobiliams	5 218	5 248	31	100,6%	1,3%
už gamtines dujas, skirtas šildymui	1 284	745	- 539	58,0%	0,2%
už akmens anglį, koksą ir lignitą	348	103	- 245	29,6%	0,0%
už kitus energinius produktus	526	1 528	1 003	290,8%	0,4%
už elektros energiją	503	611	108	121,5%	0,2%

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetų suvestinės apyskaitos Formos 1–VP priedo Nr. 2 duomenys

2.2.2. Akcizų pajamos į valstybės biudžetą pagal mokesčio objektą

2.2.2.1. Akcizas už energinius produktus

2023 m. I ketv. akcizų už energinius produktus gauta **202 654 tūkst. eurų**, tai 5 682 tūkst. eurų (2,7 proc.) mažiau nei 2022 m. I ketv.: akcizo už gazolius, jų pakaitalus ir priedus (dyzelinį kurą) gauta 7 622 tūkst. eurų (4,8 proc.) mažiau, akcizo už variklių benzina, jo pakaitalus ir priedus – 1 823 tūkst. eurų (4,8 proc.) daugiau, akcizo už suskystintas (suslėgtas) naftos dujas, skirtas naudoti automobiliams kaip degalai, (SND) – 31 tūkst. eurų (0,6 proc.) daugiau.

2023 m. I ketv. didmeninėje prekyboje teigiama pardavimų dinamika, palyginti su 2022 m. I ketv., vyraavo visose tarifinėse grupėse – benzino realizuota 3,7 proc. daugiau, dyzelino – 0,2 proc. proc. daugiau, o SND – 34,0 proc. daugiau. Visų degalų pardavimai didmeninėje prekyboje 2023 m. I ketv., palyginti su 2022 m. I ketv., augo 2,5 proc.

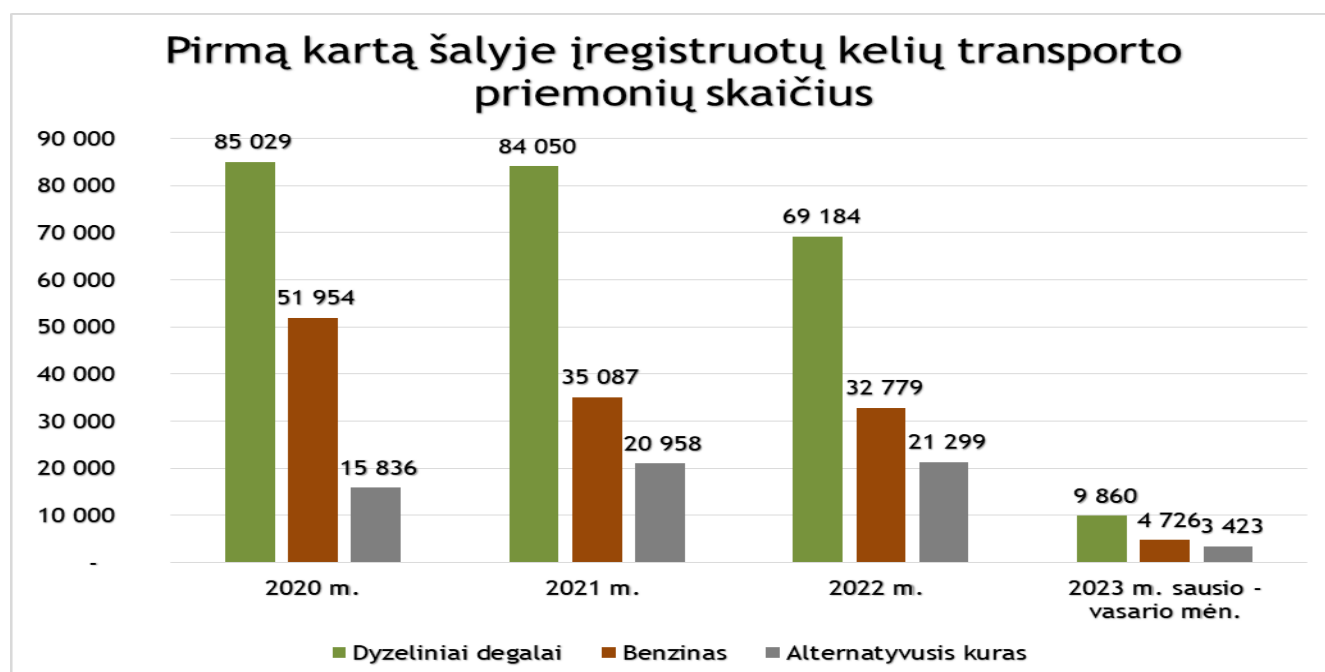
Didmeninės prekybos akcizu apmokestinamais degalais pardavimų dinamika

Degalų rūšys	2020 m. I ketv.	2021 m. I ketv.	2022 m. I ketv.	2023 m. I ketv.	2023 m. ir 2022 m. palyginimas	
					±	%
Benzinas	63 170	60 202	80 956	83 944	2 988	103,7%

Degalų rūšys	2020 m. I ketv.	2021 m. I ketv.	2022 m. I ketv.	2023 m. I ketv.	2023 m. ir 2022 m. palyginimas	
					±	%
Dyzelinas, apmokestinamas akcizu	394 292	408 582	417 506	418 194	688	100,2%
Suskystintos naftos dujos, naudojamos kaip degalai transporto priemonėms	32 405	25 258	28 010	37 534	9 542	134,0%
Iš viso degalų, apmokestinamų akcizais	489 868	494 042	526 471	539 672	13 200	102,5%

Akcizų administravimo departamento pateikti deklaracijų duomenys (duomenys gali būti tikslinami)

Valstybės duomenų agentūros duomenimis, per 2023 m. sausio - vasario mėn. pirmą kartą Lietuvoje buvo įregistruota 18 009 transporto priemonės (lengvieji automobiliai), iš jų 9 860 (54,8 proc.) transporto priemonės, kurių eksploatacijoje naudojami dyzeliniai degalai, 4 726 (26,2 proc.) – transporto priemonės, kurių eksploatacijoje naudojamas benzinas, ir 3 423 (19,0 proc.) – transporto priemonės, kurios naudoja alternatyvųjį kūrą.

Valstybės duomenų agentūra

2.2.2.2. Akcizas už etilo alkoholį ir alkoholinius gėrimus

2023 m. I ketv. akcizų už etilo alkoholį ir alkoholinius gėrimus gauta 108 771 tūkst. eurų, tai 7 409 tūkst. eurų (7,3 proc.) daugiau nei 2022 m. I ketv. 2023 m. I ketv. stipriųjų alkoholinių gėrimų (etilo alkoholio) parduota 2,7 proc. mažiau nei 2022 m. I ketv., vynų, kitų fermentuotų gėrimų ir tarpinių produktų – 2,8 proc. mažiau, o alaus parduota 5,3 proc. daugiau.

Etilo alkoholio ir alkoholinių gėrimų pardavimų dinamika

Produktas	Matavimo vienetas	Patiekta į vidaus rinką				2023 m. ir 2022 m. palyginimas	
		2020 m. I ketv.	2021 m. I ketv.	2022 m. I ketv.	2023 m. I ketv.	±	%
Stiprūs alkoholiniai gėrimai, perskaičiuoti į gryną etilo alkoholį	HPA	31 802	28 486	22 807	22 201	- 606	97,3%
Vynas ir kiti fermentuoti gėrimai ir tarpiniai produktai	HLT	76 737	84 308	60 425	58 704	- 1 721	97,2%
Alus natūrinis (-6 proc.)	HLT	401 456	418 971	428 633	451 233	22 600	105,3%

Akcizų administravimo departamento pateikti deklaracijų duomenys (duomenys gali būti tikslinami)

2.2.2.3. Akcizas už apdorotą tabaką

2023 m. I ketv. akcizų už apdoroto tabako gaminius gauta **62 423 tūkst. eurų**, tai 2 221 tūkst. eurų (3,4 proc.) mažiau nei 2022 m. I ketv. Vertinant realizacijos apimtį pažymėtina, kad cigarečių 2023 m. I ketv. parduota 41 824 tūkst. vnt. (7,8 proc.) mažiau nei 2022 m. I ketv.

Cigarečių pardavimų dinamika

Laikotarpis	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2023 m. ir 2022 m. palyginimas	
					±	%
sausis	190 254	164 189	165 562	173 478	7 916	104,8%
vasaris	163 225	148 154	146 203	131 243	- 14 960	89,8%
kovas	210 574	212 419	222 280	187 500	- 34 780	84,4%
I ketv.	564 053	524 762	534 044	492 220	- 41 824	92,2%

Akcizų administravimo departamento pateikti deklaracijų duomenys (duomenys gali būti tikslinami)

2.2.2.4. Akcizas už kaitinamojo tabako produktus

Nuo 2019 m. kovo 1 d. iš apdoroto tabako išskirti kaitinamojo tabako produktai, t. y. prie cigarų, cigarilių, cigarečių ir rūkomojo tabako nepriskiriami tabako gaminiai (iki 2019 m. vasario 28 d. šie produktai priskiriami rūkomajam tabakui). 2023 m. I ketv. akcizų už kaitinamojo tabako produktus gauta 13 960 tūkst. eurų, tai 6 943 tūkst. eurų (98,8 proc.) daugiau nei 2022 m. I ketv.

2.3. Pelno mokesčio surinkimas į valstybės biudžetą

- 2023 m. I ketv. į valstybės biudžetą PM gauta 293 810 tūkst. eurų, planas įvykdytas 194,9 proc., PM pajamų gauta 143 057 tūkst. eurų daugiau nei buvo planuota.
- 2023 m. I ketv., palyginti su 2022 m. I ketv., PM pajamų gauta 18 402 tūkst. eurų (6,7 proc.) daugiau.
- Pagal pateiktas metines PM deklaracijas už 2021 m. deklaruota mokėtina PM suma sudarė 1 269 295 tūkst. eurų, palyginti su 2020 m., mokėtino PM apskaičiuota 36,8 proc. (341 640 tūkst. eurų) daugiau.
- Pagal pateiktas avansinio PM deklaracijas per 2023 m. I ketv. avansinio PM deklaruota 221 472 tūkst. eurų, t. y. 5,5 proc. (11 523 tūkst. eurų) daugiau nei 2022 m. I ketv.

2.3.1. Pelno mokesčio pajamos

Pelno mokesčio pajamos 2020–2023 m. laikotarpiu ir 2023 m. plano vykdymas

Laikotarpis	2020 m. faktas	2021 m. faktas	2022 m. faktas	2023 m. planas	2023 m. faktas	2023 m. ir 2022 m. fakto palyginimas		2023 m. fakto ir 2023 m. plano palyginimas	
						±	%	±	%
I ketvirtis	129 315	212 640	275 408	150 753	293 810	18 402	106,7%	143 057	194,9%

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus suvestinės apyskaitos Formos 1–VP duomenys

2.3.2. Avansinio pelno mokesčio deklaracijų duomenys

Analizuojant deklaruotą avansinį PM pagal ekonomines veiklas (analizės datai pateiktų deklaracijų duomenimis), matyti, kad 2023 m. I ketv. didžiausios jo dalys tenka didmeninės ir mažmeninės prekybos – 29,1 proc.) bei apdirbamosios gamybos – 21,6 proc. sekcijoms (prieš metus atitinkamai 27,5 proc. ir 25,1 proc.).

2023 m. I ketv., palyginti su 2022 m. I ketv., deklaruojamas avansinis PM labiausiai padidėjo:

- didmeninės ir mažmeninės prekybos veikloje – 6 685 tūkst. eurų (11,6 proc.),
- informacijos ir ryšių veikloje – 4 043 tūkst. eurų (35,7 proc.).

2023 m. I ketv., palyginti su 2022 m. I ketv., deklaruojamo avansinio PM didžiausias smukimas tarp didžiausią lyginamąjį svorį turinčių sekcijų buvo:

- apdirbamosios gamybos veikloje – 4 809 tūkst. eurų (9,1 proc.).

Avansinio pelno mokesčio deklaracijų duomenys pagal ekonominės veiklos rūšis

EV sekcija	MM skaičius		MM, deklaravusių nenulines įmokas, skaičius		Deklaruota suma, tūkst. eurų	
	2022 m. I ketv.	2023 m. I ketv.	2022 m. I ketv.	2023 m. I ketv.	2022 m. I ketv.	2023 m. I ketv.
A. Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	927	701	537	470	5 321	4 014
B. Kasyba ir karjerų eksploatavimas	96	73	62	53	883	761
C. Apdirbamoji gamyba	3 914	3 260	2 764	2 353	52 687	47 877
D. Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	241	220	126	124	6 980	7 982
E. Vandens tiekimas nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	228	183	144	121	1 051	1 138
F. Statyba	3 740	3 043	2 678	2 295	10 779	10 259
G. Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	10 086	8 455	7 804	6 921	57 822	64 506
H. Transportas ir saugojimas	3 334	2 751	2 305	1 948	14 377	14 179
I. Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	1 084	926	648	634	1 485	1 982
J. Informacija ir ryšiai	1 129	999	791	741	11 310	15 353
K. Finansinė ir draudimo veikla	574	526	333	336	19 096	21 268
L. Nekilnojamojo turto operacijos	1 939	1 662	1 070	983	9 458	10 654
M. Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	1 953	1 743	1 292	1 265	8 850	7 434
N. Administracinė ir aptarnavimo veikla	1 176	999	804	752	5 617	8 432
O. Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	13	11	8	8	53	196
P. Švietimas	265	179	111	96	441	495
Q. Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	603	529	449	404	2 050	2 386
R. Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	278	207	97	104	1 300	2 130
S. Kita aptarnavimo veikla	299	192	126	117	368	397
T. Namų ūkių, samdančių darbininkus, veikla; namų ūkių veikla, susijusi su savoms reikmėms tenkinti skirtų nediferencijuojamų gaminių gamyba ir paslaugų teikimu	1					
X. Nenustatyta ekonominė veikla	93	90	21	21	21	31
Visos EV sekcijos	31 973	26 749	22 170	19 746	209 950	221 472

VMI duomenų saugyklos avansinių PM deklaracijų (forma FR0430) 2023-04-07 duomenys

2.4. Gyventojų pajamų mokesčio surinkimas

- 2023 m. I ketv. į valstybės ir savivaldybių biudžetus gauta 1 112 171 tūkst. eurų pajamų iš GPM, tai 215 469 tūkst. eurų (24,0 proc.) daugiau nei buvo planuota ir 85 819 tūkst. eurų (8,4 proc.) daugiau nei buvo gauta 2022 m. I ketv.
- Į valstybės biudžetą pervesta 544 120 tūkst. eurų GPM, tai 104 562 tūkst. eurų (23,8 proc.) daugiau nei buvo planuota gauti ir 13 529 tūkst. eurų (2,5 proc.) daugiau nei 2022 m. I ketv.
- Į savivaldybių biudžetus pervesta 568 051 tūkst. eurų GPM, tai 110 907 tūkst. eurų (24,3 proc.) daugiau nei buvo planuota gauti ir 72 290 tūkst. eurų (14,6 proc.) daugiau nei 2022 m. I ketv.
- Pagal Lietuvos Respublikos 2023 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo 2 str. 1 d. 1 p. nuostatą GPM dalis, tenkanti visų savivaldybių biudžetams nuo pajamų į nacionalinį biudžetą, sudaro 50,88 proc., o šio mokesčio dalis, įskaitoma į valstybės biudžetą, sudaro 49,12 proc. Keičiantis GPM paskirstymo procentui, atitinkamai pasiskirsto GPM pajamos tarp valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų.

2.4.1. Gyventojų pajamų mokesčio pajamos

Gyventojų pajamų mokesčio pajamų 2020-2023 m. laikotarpiu rodikliai ir 2023 m. plano vykdymas

GPM	2020 m. I ketv. faktas	2021 m. I ketv. faktas	2022 m. I ketv. faktas	2023 m. I ketv. planas	2023 m. I ketv. faktas	2023 m. ir 2022 m. fakto palyginimas		2023 m. fakto ir plano palyginimas	
						±	%	±	%
valstybės biudžetas	405 445	406 983	530 591	439 558	544 120	13 529	102,5%	104 562	123,8%
savivaldybių biudžetai	351 006	381 585	495 761	457 144	568 051	72 290	114,6%	110 907	124,3%
nacionalinis biudžetas	756 451	788 568	1 026 352	896 702	1 112 171	85 819	108,4%	215 469	124,0%

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus suvestinės apyskaitos Formos 1–VP duomenys. Formoje 1–VP duomenys pateikiami eurai, ataskaitoje duomenys pateikiami tūkst. eurų, todėl ataskaitoje, apvalinant duomenis iki sveiko skaičiaus, galimos paklaidos.

2.4.2. Nedarbo, užimtumo ir vidutinio darbo užmokesčio dinamika bei tendencijos

Užimtumo tarnybos duomenimis, 2023 m. balandžio 1 d. bedarbio statusą turėjo 157,9 tūkst. asmenų, palyginti su 2022 m. balandžio 1 d., bedarbių skaičius sumažėjo 10,4 tūkst. (6,2 proc.), ilgalaikių bedarbių skaičius (29,8 tūkst.) sumažėjo 18,6 tūkst., jaunesni kaip 30 m. amžiaus įregistruoti bedarbiai (30,4 tūkst.) sudarė 6,4 proc. šalies 16-29 m. amžiaus gyventojų.

Daugiausia darbingo amžiaus gyventojų 2023 m. balandžio 1 d. buvo registruota bedarbiais Ignalinos r. (13,3 proc.), Kalvarijos (12,8 proc.), Jonavos r. ir Vilkaviškio r. (po 11,8 proc.) savivaldybėse, žemiausias nedarbas registruotas Neringos (4,8 proc.), Klaipėdos r. (5,5 proc.), Birštono ir Elektrėnų (po 6,8 proc.) savivaldybėse. Iš penkių didžiausių šalies miestų aukščiausias nedarbas registruotas Kaune (9,6 proc.), žemiausias – Šiauliuose (7,3 proc.).

2023 m. I ketv. Užimtumo tarnyba gavo 18 pranešimų apie numatomą 828 darbuotojų atleidimą, 2022 m. I ketv. buvo gauta 12 pranešimų apie įspėtus 732 darbuotojus.

2023 m. I ketv. verslo įmonių darbuotojų pasiskirstymo pagal gaunamų draudžiamųjų pajamų grupes struktūroje dirbančiųjų, kurių vidutinės mėnesinės draudžiamosios pajamos buvo **mažesnės arba lygios 840 eurų, dalis sudarė 17,0 proc.**, dirbančiųjų, kurių vidutinės mėnesinės draudžiamosios pajamos buvo **840 eurų, dalis sudarė 2,5 proc.**, o dirbančiųjų, kurių vidutinės mėnesinės draudžiamosios pajamos buvo **didesnės arba lygios 840 eurų, dalis sudarė 85,5 proc.** Didžiausią grupę (54,3 proc.) sudarė dirbantieji, kurių vidutinės mėnesinės draudžiamosios pajamos buvo didesnės nei 840 eurų, bet mažesnės nei 2 000 eurų arba joms lygios.

Verslo įmonių darbuotojų pasiskirstymo pagal vidutines draudžiamąsias pajamas struktūra

Metai	<=607 eurų	607 <= 642 eurų	642 eurų	642 <= 730 eurų	730 eurų	730 <= 840 eurų	840 eurų	840 <= 2000 eurų	2000 <= 3500 eurų	3500 <= 5000 eurų	>= 5000 eurų
2018 m.	45,77%	2,82%	0,07%	6,63%	0,10%	7,61%	0,11%	30,56%	4,73%	0,96%	0,63%
2019 m.	24,24%	2,38%	0,06%	8,35%	0,41%	8,83%	0,11%	41,63%	10,21%	2,22%	1,55%
2020 m.	17,08%	5,79%	0,06%	6,87%	0,10%	7,11%	0,09%	46,64%	11,66%	2,71%	1,90%
2021 m.	11,50%	0,96%	2,97%	9,17%	0,11%	6,46%	0,08%	48,46%	14,26%	3,49%	2,54%
2022 m.	10,43%	0,73%	0,04%	2,22%	2,43%	9,28%	0,09%	49,33%	17,47%	4,57%	3,40%
2023 m. I ketv.	9,30%	0,67%	0,02%	1,78%	0,06%	2,65%	2,50%	54,25%	19,39%	5,25%	4,13%

VMI duomenų saugyklos tipinių dokumentų duomenys (jei darbuotojas gavo draudžiamąsias pajamas daugiau nei vienoje darbovietėje, tai jo visos draudžiamosios pajamos sumuojamos ir pagal gautas vidutines vieno mėnesio draudžiamąsias pajamas darbuotojas priskiriamas atitinkamai darbuotojų grupei)

2023 m. balandžio 1 d. asmenų, Mokesčių mokėtojų registre registruotų kaip vykdančių individualią veiklą, įskaitant ir ūkininkus, skaičius sudarė 303,9 tūkst., palyginti su 2022 m. balandžio 1 d. duomenimis, jų skaičius padidėjo 12,3 tūkst. (4,2 proc.). Labiausiai išaugo gyventojų, registruotų kaip vykdančių individualią veiklą pagal pažymą, grupė – 12,0 tūkst. arba 6,0 proc., ūkininkų ir ūkininkų partnerių skaičius atitinkamai sumažėjo 0,7 proc. ir 3,2 proc.

Mokesčių mokėtojų, vykdančių individualią veiklą, ir ūkininkų bei jų partnerių skaičius

Mokesčių mokėtojų tipai	2022.04.01	2023.04.01	Palyginimas, %
Notarai	234	233	99,6%
Advokatai	2 009	2 003	99,7%
Advokatų padėjėjai	1 256	1 248	99,4%
Antstoliai	114	110	96,5%
Ūkininkai	87 451	86 873	99,3%
Ūkininkų partneriai	5 800	5 616	96,8%
Nenuolatiniai gyventojai, vykdančys individualią veiklą per nuolatinę bazę	1 968	3 711	188,6%
Fiziniai asmenys, samdantys kitus	272	266	97,8%
Gyventojai, vykdančys individualią veiklą pagal pažymą	199 972	211 974	106,0%
Gyventojas, vykdančis savarankišką veiklą užsienyje pagal E101 pažymą	1	1	100,0%
Iš viso*	291 592	303 880	104,2%

VMI mokesčių mokėtojų registro duomenys

*Unikalūs gyventojų skaičiai

2023 m. I ketv. verslo liudijimą savarankiškai veiklai vykdyti įsigijo 60,1 tūkst. asmenų, viso buvo įsigyta 94,2 tūkst. verslo liudijimų, iš jų 24,2 tūkst. verslo liudijimų vykdyti veiklą laikotarpiui iki 6 mėn. buvo įsigyta tarpininkaujant Užimtumo tarnybai.

2.4.3. GPM struktūra pagal ekonomines veiklas

Preliminariais mėnesinių pajamų mokesčio nuo A klasės pajamų deklaracijų (GPM313 forma) duomenimis, 2023 m. I ketv. mokestį išskaičiuojantys asmenys deklaravo **5 664 051 tūkst. eurų** išmokų, kurios pagal GPMĮ 22 str. priskiriamos prie A klasės su darbo santykiais susijusių pajamų, nuo jų apskaičiuotas **GPM sudarė 959 279 tūkst. eurų**, tai atitinkamai 15,1 proc. (744 991 tūkst. eurų) ir 14,7 proc. (122 712 tūkst. eurų) daugiau nei 2022 m. I ketv.

Daugiausiai GPM nuo su darbo santykiais susijusių A klasės pajamų deklaruota apdirbamosios gamybos (927 574 tūkst. eurų) bei didmeninės ir mažmeninės prekybos (847 001 tūkst. eurų) veiklose, tai atitinkamai sudarė 16,1 proc. ir 14,2 proc. nuo viso deklaruoto GPM, apskaičiuoto nuo su darbo santykiais susijusių A klasės pajamų.

Nuo su darbo santykiais susijusių A klasės pajamų išskaičiuotas GPM pagal ekonomines veiklas

EV sekcija	Su darbo santykiais susijusios išmokos			GPM nuo su darbo santykiais susijusių išmokų			2023 m. I ketv. GPM struktūra
	2022 m. I ketv.	2023 m. I ketv.	Pokytis, %	2022 m. I ketv.	2023 m. I ketv.	Pokytis, %	
A. Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	73 646	83 165	112,9%	11 306	12 723	112,5%	1,3%
B. Kasyba ir karjerų eksploatavimas	7 810	8 684	111,2%	1 259	1 379	109,5%	0,1%
C. Apdirbamoji gamyba	837 821	927 574	110,7%	141 531	154 730	109,3%	16,1%
D. Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	40 677	48 761	119,9%	7 066	8 574	121,3%	0,9%
E. Vandens tiekimas nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	50 269	57 701	114,8%	8 224	9 140	111,1%	1,0%
F. Statyba	280 416	336 916	120,1%	45 480	53 883	118,5%	5,6%
G. Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	763 046	847 001	111,0%	125 223	136 399	108,9%	14,2%
H. Transportas ir saugojimas	452 963	540 530	119,3%	76 187	90 752	119,1%	9,5%
I. Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	98 802	117 325	118,7%	13 460	15 323	113,8%	1,6%
J. Informacija ir ryšiai	334 154	460 756	137,9%	64 652	89 775	138,9%	9,4%
K. Finansinė ir draudimo veikla	175 398	210 892	120,2%	33 655	40 867	121,4%	4,3%
L. Nekilnojamojo turto operacijos	47 843	52 556	109,9%	8 129	8 863	109,0%	0,9%
M. Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	275 675	314 936	114,2%	50 824	58 461	115,0%	6,1%
N. Administracinė ir aptarnavimo veikla	175 150	206 183	117,7%	25 859	30 223	116,9%	3,2%

O. Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	341 793	391 040	114,4%	59 880	70 032	117,0%	7,3%
P. Švietimas	418 122	458 924	109,8%	69 724	76 147	109,2%	7,9%
Q. Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	442 943	481 263	108,7%	78 220	83 597	106,9%	8,7%
R. Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	67 726	80 048	118,2%	10 714	12 595	117,6%	1,3%
S. Kita aptarnavimo veikla, kita veikla	34 806	39 796	114,3%	5 174	5 816	112,4%	0,6%
Iš viso	4 919 060	5 664 051	115,1%	836 567	959 279	114,7%	100,0%

VMI DS vitrinės GPM313 duomenys

2.5. Kitų į valstybės biudžetą pervedamų mokesčių surinkimas

Kitų VMI administruojamų mokesčių, kurie pagal Lietuvos Respublikos 2023 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą priskiriami prie mokestinių valstybės biudžeto pajamų, dalis sudarė 2,7 proc. (78 369 tūkst. eurų) visų VMI administruojamų ir per 2023 m. I ketv. į valstybės biudžetą surinktų pajamų. 2022 m. I ketv. šių mokesčių dalis sudarė 1,9 proc., pajamų buvo gauta 51 448 tūkst. eurų.

Visų šių mokestinių pajamų 2023 m. I ketv. gauta daugiau nei planuota ir daugiau nei 2022 m. I ketv., išskyrus neplanuotai gautas nekilnojamojo turto mokesčio, mokamo iki kiekvienų metų gruodžio 15 d., pajamas, kurios šiemet 307 tūkst. eurų (12,0 proc.) mažesnės nei pernai.

2.6. Kitų į valstybės biudžetą pervedamų pajamų surinkimas

2023 m. I ketv. VMI administruojamų kitų į valstybės biudžetą pervedamų pajamų, kurios pagal Lietuvos Respublikos 2023 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą priskiriamos prie kitų valstybės biudžeto pajamų, dalis sudarė 1,3 proc. (36 908 tūkst. eurų) visų VMI administruojamų ir į valstybės biudžetą surinktų pajamų, 2022 m. I ketv. kitų į valstybės biudžetą pervedamų mokesčių dalis buvo didesnė, sudarė 3,2 proc., pajamų buvo gauta 87 074 tūkst. eurų.

Bendro kitų pajamų surinkimo plano įvykdymas – 82,6 proc., gauta 7 783 tūkst. eurų pajamų mažiau nei planuota. Šiek tiek (1,4 proc.) pritrūko iki rinkliavų plano įvykdymo – šio mokesčio pajamų surinkta 192 tūkst. eurų mažiau, o bendrą kitų pajamų plano nevykdymą lėmė mokesčių mokėtojų sumokėtos įmokos, kurios dėl nesančių prievolių buvo apskaitytos kaip kitos neišvardytos pajamos, o 2023 m. I ketv. iš kitų neišvardintų pajamų buvo iškeltos ir sudengtos su mokesčių prievolėmis.

2.7. Pajamų iš sandorių su turtu surinkimas

Pajamų iš sandorių su turtu 2023 m. I ketv. gauta 9 968 tūkst. eurų, 2 759 tūkst. eurų (21,7 proc.) mažiau nei buvo planuota ir 5 345 tūkst. eurų (34,9 proc.) mažiau nei 2022 m. I ketv. Esminius pokyčius lėmė negautos pajamos iš žemės ir žemės gelmių išteklių realizavimo pajamų, kurias sudaro mokestis už valstybinės žemės sklypų pardavimą, taip pat kito ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamų ir kitų gautinų sumų mažesnis nei planuota pajamų surinkimas.

3. SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ PLANŲ VYKDYMAS

- 2023 m. I ketv. mokesčių ir kitų įmokų į savivaldybių biudžetus pajamos sudarė **775 874 tūkst. eurų**.
- Savivaldybių biudžetų 2023 m. I ketv. pajamų surinkimo planas įvykdytas **125,4 proc.**, pajamų gauta 157 156 tūkst. eurų daugiau nei buvo planuota.
- 2023 m. I ketv. savivaldybių biudžetų pajamos buvo 88 515 tūkst. eurų (12,9 proc.) didesnės nei 2022 m. I ketv.

3.1. Savivaldybių biudžetų pajamų surinkimo planų vykdymas

2023 m. I ketv. GPM į savivaldybių biudžetus gauta 568 051 tūkst. eurų, 110 907 tūkst. eurų arba 24,3 proc. daugiau nei buvo planuota, turto mokesčių ir kitų mokesčių bei nemokestinių pajamų gauta 80 730 tūkst. eurų ir 127 093 tūkst. eurų, tai, atitinkamai, 13 745 tūkst. eurų (20,5 proc.) ir 32 504 tūkst. eurų (34,4 proc.) daugiau nei planuota.

Bendroje VMI administruojamų savivaldybių biudžetų pajamų struktūroje didžiausią dalį (73,2 proc.) sudarė pajamos iš GPM.

Savivaldybių biudžetų pajamų surinkimo planų vykdymas pagal mokesčių rūšis

Nr.	Mokesčiai	2022 m. I ketv. faktas	2023 m. I ketv. planas	2023 m. I ketv. faktas	tūkst. eurų			
					2023 m. ir 2022 m. fakto palyginimas		2023 m. fakto ir plano palyginimas	
					±	%	±	%
1	Gyventojų pajamų mokestis	495 761	457 144	568 051	72 290	114,6%	110 907	124,3%
2	Turto mokesčiai (2a+2b+2c)	77 989	66 985	80 730	2 741	103,5%	13 745	120,5%
2a	Žemės mokestis	2 344		2 214	- 130	94,5%	2 214	
2b	Nekilnojamojo turto mokestis	74 871	66 420	77 384	2 513	103,4%	10 964	116,5%
2c	Paveldimo turto mokestis	774	565	1 131	357	146,2%	566	200,2%
3	Kiti mokesčiai ir pajamos	113 610	94 589	127 093	13 483	111,9%	32 504	134,4%
Iš viso (1+2+3)		687 359	618 718	775 874	88 515	112,9%	157 156	125,4%

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus suvestinės apyskaitos Formos 1–VP duomenys.

2023 m. I ketv. savivaldybių biudžetų pajamų surinkimo planai įvykdyti visose apskrityse ir savivaldybėse.

Savivaldybių biudžetų pajamų surinkimo plano vykdymas pagal apskritis

Eil. Nr.	Apskritis	2022 m. I ketv. faktas	2023 m. I ketv. planas	2023 m. I ketv. faktas	tūkst. eurų			
					2023 m. ir 2022 m. fakto palyginimas		2023 m. fakto ir plano palyginimas	
					±	%	±	%
1	Alytaus	30 044	26 297	34 195	4 151	113,8%	7 898	130,0%
2	Kauno	139 063	122 056	152 926	13 863	110,0%	30 870	125,3%
3	Klaipėdos	86 965	79 051	98 501	11 536	113,3%	19 450	124,6%
4	Marijampolės	27 636	24 801	30 869	3 233	111,7%	6 068	124,5%
5	Panevėžio	43 954	39 815	49 953	5 999	113,6%	10 138	125,5%
6	Šiaulių	57 876	55 085	67 227	9 351	116,2%	12 142	122,0%
7	Tauragės	19 736	17 815	23 073	3 337	116,9%	5 258	129,5%
8	Telšių	29 066	25 307	33 121	4 055	114,0%	7 814	130,9%
9	Utenos	27 303	25 457	32 373	5 070	118,6%	6 916	127,2%
10	Vilniaus	225 716	203 034	253 636	27 920	112,4%	50 602	124,9%
Iš viso		687 359	618 718	775 874	88 515	112,9%	157 156	125,4%

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus konsoliduotos apyskaitos Formos 1–VP duomenys

3.2. Gyventojų pajamų mokesčio paskirstymas į savivaldybių biudžetus

Į savivaldybių biudžetus 2023 m. I ketv. surinkta 568 051 tūkst. eurų GPM, gauta 110 907 tūkst. eurų (24,3 proc.) pajamų daugiau nei buvo numatyta savivaldybių biudžetų plane, o palyginti su 2022 m. I ketv., GPM pajamos į savivaldybių biudžetus didesnės 72 290 343 tūkst. eurų (14,6 proc.).

GPM paskirstomas į savivaldybių biudžetus pagal Lietuvos Respublikos 2023 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 2 str. 1 d. 2 p. tvarką, – kiekvienos savivaldybės biudžetui skiriama nustatyta gyventojų pajamų mokesčio dalis, nurodyta įstatymo 5 priede, išskyrus fiksuoto dydžio GPM už verslo liudijimą.

Į savivaldybių biudžetus paskirstytas gyventojų pajamų mokestis pagal apskritis

tūkst. eurų

Eil. Nr.	Apskritis	2022 m. I ketv. faktas	2023 m. I ketv. planas	2023 m. I ketv. faktas	2023 m. ir 2022 m. fakto palyginimas		2023 m. fakto ir plano palyginimas	
					±	%	±	%
1	Alytaus	23 576	21 476	26 599	3 023	112,8%	5 123	123,9%
2	Kauno	100 123	92 381	114 756	14 633	114,6%	22 375	124,2%
3	Klaipėdos	60 322	56 165	69 709	9 387	115,6%	13 544	124,1%
4	Marijampolės	22 639	20 881	25 860	3 221	114,2%	4 979	123,8%
5	Panevėžio	35 614	32 792	40 611	4 997	114,0%	7 819	123,8%
6	Šiaulių	45 299	41 513	51 415	6 116	113,5%	9 902	123,9%
7	Tauragės	15 815	14 426	17 860	2 045	112,9%	3 434	123,8%
8	Telšių	22 150	20 541	25 444	3 294	114,9%	4 903	123,9%
9	Utenos	23 630	21 642	26 794	3 164	113,4%	5 152	123,8%
10	Vilniaus	146 593	135 327	169 003	22 410	115,3%	33 676	124,9%
Iš viso		495 761	457 144	568 051	72 290	114,6%	110 907	124,3%

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus konsoliduotos apyskaitos Formos 1-VP duomenys

3.3. Turto mokesčių surinkimas

Į savivaldybių biudžetus 2023 m. I ketv. surinkta 80 730 tūkst. eurų **turto mokesčių**, gauta 13 745 tūkst. eurų (20,5 proc.) pajamų daugiau nei buvo numatyta savivaldybių biudžetų planuose ir 2 741 tūkst. eurų (3,5 proc.) daugiau nei 2022 m. I ketv.

Žemės mokesčio 2023 m. I ketv. gauta 2 214 tūkst. eurų, nors šio mokesčio sumokėjimo terminas yra lapkričio 15 d.

2023 m. I ketv. **nekilnojamojo turto mokesčio** į savivaldybių biudžetus gauta 77 384 tūkst. eurų, tai 10 964 tūkst. eurų (16,5 proc.) daugiau nei buvo planuota ir 2 513 tūkst. eurų (3,4 proc.) daugiau nei 2022 m. I ketv.

2023 m. I ketv. surinkta 1 131 tūkst. eurų **paveldimo turto mokesčio**, tai 566 tūkst. eurų daugiau nei buvo numatyta savivaldybių biudžetų planuose ir 357 tūkst. eurų (46,2 proc.) daugiau nei 2022 m. I ketv.

3.4. Kiti mokesčiai ir nemokestinės pajamos

2023 m. I ketv. į savivaldybių biudžetus gauta 127 093 tūkst. eurų kitų mokesčių ir pajamų, tai 32 504 tūkst. eurų (34,4 proc.) daugiau nei buvo planuota ir 13 483 tūkst. eurų (11,9 proc.) daugiau nei 2022 m. I ketv.

2023 m. I ketv. į savivaldybių biudžetus gauta 90 895 tūkst. eurų pajamų už prekes ir paslaugas, iš jų 45 309 tūkst. eurų sudarė valstybės ir vietinės rinkliavos.

3.5. Dėl suteiktų mokesčių lengvatų netektos pajamos

2023 m. I ketv. savivaldybių tarybų sprendimais ir pagal mokesčio įstatymą suteikta GPM lengvatų (lengvatos įsigyjant verslo liudijimus suteikiamos laikotarpiui pagal verslo liudijimo galiojimo pradžios datą) už 2 716 tūkst. eurų (tiek neteko savivaldybių biudžetai). Palyginti su 2022 m. I ketv., suteiktų lengvatų suma padidėjo 360 tūkst. eurų.